

Een niet gevulde koffer

Bibberend brengt mijn tata (mijn vader) zijn bruine hand naar de kin. Net als eergisteren en twee dagen ervoor, tuit hij zijn lippen en blaast warme lucht over het rimpelige vel. Een zachte fluittoon ontsnapt, hij stopt direct.

‘Zal ik je het verhaal vertellen?’ vraag ik, ondanks dat ik het antwoord al weet.

Hij legt zijn hoofd op het kussen en sluit zijn ogen.

Ik schuif mijn stoel dichterbij hem toe, pak zijn hand beet en streel deze.

‘Zo warm als de adem op uw hand was, zo warm was het op die ene zomerdag. Ik slenterde over de kleurrijke ‘centrale markt’ bij ons in Paramaribo, waar de geur van kruiden, vis en zoete rijpe vruchten de overhand hebben. Plots, zag ik in een buitenkeet een oude rode koffer liggen. Haastig ging ik er voor staan, sloot mijn tienvingers om de handgreep en bekeek het grondig; Stralen van de zon hadden de koffer hier en daar een valse kleur gegeven. Toen ik de deksel opende, kwam er een muffe lucht omhoog. Op de bodem zaten een aantal opgedroogde vochtkringen en bij het sluiten haperde één van de scharnieren.

‘Seriman, ik wil deze hebben,’ riep ik naar de koopman.

‘Weet je het zeker?’ vroeg hij met een verbaasd gezicht. ‘Wil je niet eerst rondkijken?’

Ik schudde mijn hoofd.

‘Law, niemand koopt een koffer die beschadigd, verkleurd en oud is,’ sprak hij. De handelaar greep een bruin exemplaar van de tafel, die glom van het schapenvet en zei: ‘Deze is van leer, ruik eens.’

‘Nee,’ zei ik vrijpostig.

‘Dan ga je het zelf weten. Als je hem koopt is het van jou, niet meer van mij.’

Ik gaf hem al mijn spaarcenten en liep, met de koffer slepend, blij naar huis.’

‘Weet u nog waarom ik zo blij was?’ stel ik mijn tata de vraag.

Ik zie hoe hij zijn lippen tot een glimlach trekt. Traag draait hij om beurten zijn handpalmen naar boven.

Uit mijn jaszak haal ik twee gele jongleerballetjes, laat ze aan hem zien en leg er in iedere hand één. Direct buigt hij zijn pinken en ringvingers om de materialen vast te houden. Ik ga verder met het verhaal:

'Nu ben ik een artiest, dacht ik.

Avond aan avond had ik in het grote boek gekeken die Taante uit Europa had meegenomen. Daarin stonden plaatjes van verschillende straatartiesten. Allemaal hadden ze een oude koffer bij zich. Hoe vaker ik in het boek bladerde, hoe groter mijn wens was om mensen te vermaken.

Op de avond dat ik ervan overtuigd was zo'n artiest te zijn, keek ik weer naar de plaatjes. Dit keer viel me op, dat de anderen naast een koffer ook materialen hadden. Daarmee maakten ze mensen aan het lachen of ze hielden ze ermee voor de gek. In de mijne zat niets. En ik had geen spaargeld meer om die spullen te kopen. (Trouwens, in Suriname waren deze nergens te krijgen).

Ik pakte de koffer, liep in mijn nachthemd naar buiten en smeed het ding in de Krabitapen, de geitenstal.

Maanden gingen voorbij.

Op een dag zat u naast me in de woonruimte te vertellen dat u spoedig naar Nederland zou vertrekken, in de hoop daar werk te vinden. We zouden elkaar lange tijd niet zien.

'Mi Gado,' snikte ik luid. 'Ik kan ook niks; geen materialen kopen, niemand vermaken. Zelfs jou kan ik niet hier houden, terwijl ik zoveel van je hou!' Ondanks dat ik tutoyeerde, gaf u me een brasa.

'Herinnert u zich nog wat u toen zei?'

Mijn vaders ogen knippen open. Ik zie hoe hij zoekt naar woorden, die nergens te vinden zijn.

'Ga die koffer eens halen,' sprak u zacht en wees naar het raam waar je uitkijkt op de geitenstal.

'Opo a Kofru,' gaf u als opdracht, toen ik weer bij u stond.

'Er zit toch niks in,' mompelde ik schouder ophalend.

'Doe dan net alsof.'

Law, dacht ik. Maar zodra ik in uw ogen keek, wist ik dat u het meende.

'Neem het maar aan.'

Een tijdje tuurde ik naar de bodem, als vanzelf bracht ik opeens mijn handen er naartoe en haalde er iets groots uit.

'Gi mi tori. Wat is het?' vroeg u.

'Het is een hart van goud met herinneringen van u en mij erop geplakt,' legde ik uit.

‘Dát, mi gudu, is voor jou,’ zei u. ‘Je kunt het overal tevoorschijn halen, als je me mist. Laat me je iets beloven: Zodra ik daar werk heb, zullen jij en mama ook naar Nederland komen.’

‘Baya,’ kon ik alleen nog zeggen.

Sinds die dag sleepte ik de niet gevulde koffer met mij mee. Voor een klein aantal centen liet ik kinderen er iets ‘alsof’ uithalen. Iets wat voor hen belangrijk was en wat hen goed deed.

Toen ik met mama naar Nederland vertrok, had ik voldoende spaargeld om spullen te kunnen kopen waarmee ik mensen kon vermaken.’

Mijn vaders mond hangt open, licht gesnurk komt uit de keelholte. Ik leg mijn hoofd op zijn borstkas, luister naar het ritme van zijn hart.

Minuten later pak ik voorzichtig mijn jongleerballen en geef mijn tata een kus op zijn wang. Bij de deur kijk ik nog even om.